

ข่าวเตือนการระบาดของศัตรูพืชประจำสัปดาห์

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๔๒ ประจำวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๗

แมลงบัว

เดือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดใกล้เคียงในเขตภาคกลางเนื่องจากในช่วงนี้สภาพอากาศเหมาะสมต่อการเพิ่มปริมาณของแมลงบัว ความชื้นสูงซึ่งเหมาะสมต่อการวางไข่ และการฟักเป็นตัวของแมลงบัว ดังนั้นเกษตรกรควรหมั่นสำรวจนาข้าวอย่างสม่ำเสมอ

แมลงบัวตัวเต็มวัยมีลักษณะคล้ายยุงหรือริ้น จะวางไข่ในเวลากลางคืนที่บริเวณใต้ใบข้าวเป็นฟองเดี่ยวๆ หรือกลุ่ม กลุ่มละ ๓ - ๔ ฟอง ไข่มีสีชมพูอ่อน ประมาณ ๓ - ๔ วัน จะฟักออกจากไข่เป็นตัวหนอน และจะคลานลงซอกใบ ยอด และกาบใบ เข้าทำลายที่จุดเจริญของตาดยอด ตาข้างที่หรือตามข้อ ขณะที่หนอนอาศัยกัดกินอยู่ภายในตาที่กำลังเจริญเติบโต ต้นข้าวจะสร้างหลอดไว้ทำให้เกิดช่องกลวงเรียกว่า หลอดบัวหรือหลอดหอม สำหรับต้นข้าวและกอข้าวที่ถูกทำลาย จะมีอาการแคระแกรน ลำต้นเตี้ยกลม มีสีเขียวเข้ม ไม่ออกรวง

แมลงบัว

Orseolia oryzae (Wood-Mason)

แมลงบัวเพศผู้ ลำตัวมีสีน้ำตาลปนเหลือง ขนาดเล็กกว่าเพศเมีย เพศเมียส่วนท้องมีสีแดงส้ม วางไข่ใต้

ใบข้าวส่วนใหญ่ในเวลากลางคืน เพศเมียสามารถวางไข่ได้หลายร้อยฟองใน ชั่วโมง ๔ วันไข่มีลักษณะคล้ายกล้วยหอม ยาวประมาณ ๐.๔๕ มิลลิเมตร กว้างประมาณ ๐.๐๙ มิลลิเมตร ระยะไข่ประมาณ ๓ - ๔ วัน ตัวหนอนที่ฟักออกจากไข่จะคลานบริเวณกาบใบเพื่อแทรกตัวเข้าไปกัดกินจุดเจริญ (growing point) ของตาดยอดหรือตาข้าง กัดกินอยู่ภายในต้นข้าวจะสร้างหลอดหุ้มตัวหนอน ทำให้เกิดเป็นช่องกลวงที่เรียกว่า “หลอดบัวหรือหลอดหอม”

แนวทางการป้องกันกำจัดแมลงข้าว

๑. กำจัดวัชพืชรอบแปลงนา เช่น ข้าวป่า หญ้าข้าวนก หญ้าไซ หญ้าแดง หญ้าชันอากาศ เพื่อทำลายพืชอาศัยของแมลงข้าว

๒. ใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยเพื่อจับมาทำลาย ช่วงเวลาที่เหมาะสมต่อการล่อ ๑๙.๐๐ - ๒๑.๐๐ น.

๓. สุ่มสำรวจแปลงนาเมื่อพบต้นข้าวแสดงอาการใบไหม้คลี่ แต่เป็นหลอดคล้ายหลอดหอม ๓ - ๕ เปอร์เซ็นต์ (ต้นข้าว ๑๐๐ ต้น พบต้นที่เป็นหลอด ๓ - ๕ หลอด) ในช่วงข้าวระยะกล้าถึงแตกกอ ใช้สารกำจัดแมลง คลอโรไพริฟอส ๑๖ % เอสจี หรือ คลอร์ไพริฟอส ๔๐ % อีซี หรือ อีทีไพโรล ๑๐ % เอสจี

๔. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แมงมุม และแตนเบียนดักแด้